

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 222.518 van 14 februari 2013
in de zaak A. 207.413/XII-7187**

GEMEENTERAADSVERKIEZING VAN 14 OKTOBER 2012 TE NINOVE

In zake: 1. Michel CASTEUR
 2. Veerle COSYNS
 3. Katie COPPENS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Patrick Devers
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kouter 71-72
 bij wie woonplaats wordt gekozen
 en eveneens bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Roland De Rouck

Belanghebbende partij:

Rudy CORIJN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bram Vandromme
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Walle 113
bij wie woonplaats wordt gekozen
en eveneens bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Samuel Stevens

I. Voorwerp van het beroep

1. Met een verzoekschrift, ingediend op 26 december 2012, stellen Michel Casteur, Veerle Cosyns en Katie Coppens beroep in tegen de beslissing van 17 december 2012 van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen in de provincie Oost-Vlaanderen waarbij het bezwaar van Rudy Corijn tegen de

gemeenteraadsverkiezing van 14 oktober 2012 te Ninove wordt ingewilligd en de gemeenteraadsverkiezing ongeldig wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De belanghebbende partij heeft een memorie van antwoord ingediend.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 5 februari 2013.

Staatsraad Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Patrick Devers en Roland De Rouck, die verschijnen voor verzoekers en advocaten Bram Vandromme en Samuel Stevens, die verschijnen voor de belanghebbende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Er nemen aan de gemeenteraadsverkiezing van 14 oktober 2012 te Ninove zes lijsten deel, waarvan de stemcijfers en het aantal behaalde zetels door het gemeentelijk hoofdstembureau als volgt worden vastgesteld:

		<u>stemcijfer</u>	<u>aantal zetels</u>
lijst nr. 1	Open VLD	6.348	9
lijst nr. 2	N-VA	4.208	5
lijst nr. 4	sp.a-Groen	4.573	6
lijst nr. 7	CD&V	3.781	4
lijst nr. 8	Forza Ninove	6.894	9
lijst nr. 9	WIJ (+PVG)	214	0

Verzoekers, respectievelijk de eerste kandidaat op lijst nr. 1, de eerste kandidaat op lijst nr. 7 en de eerste kandidaat op lijst nr. 4, worden allen verkozen.

Op 13 november 2012 dient de belanghebbende partij, verkozen op lijst nr. 2, tegen de gemeenteraadsverkiezing klacht in bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen in de provincie Oost-Vlaanderen. Een eerste bezwaar betreft de “Onmogelijkheid stem uit te brengen door kiezers en belemmering van de kiesplicht” door de voortijdige sluiting van stembureau 24. In een tweede bezwaar wordt aangeklaagd dat er op verkiezingsdag een wagen met verkiezingspropaganda voor een CD&V-kandidaat opzichtig geparkeerd stond ter hoogte van de ingang van de stembureaus 26, 27 en 28. Een derde bezwaar viseert het gebruik van verboden of gereguleerde propaganda-middelen en ongeoorloofde beïnvloeding van de kiezer doordat Guy D'haeseleer, lijsttrekker van Forza Ninove, daags vóór de verkiezingen een Facebookbericht heeft verspreid, waarin hij de boodschap geeft dat wie zijn stem op Forza Ninove uitbrengt en dit met een foto bewijst, getraakteerd wordt.

In zijn beslissing van 17 december 2012 bevindt de Raad voor Verkiezingsbetwistingen het eerste en het tweede bezwaar “op zich genomen” ongegrond, en verklaart hij de verkiezing ongeldig op grond van de aangevoerde onregelmatigheden “op zich genomen voor wat betreft de in het derde middel aangevoerde onregelmatigheid, maar ook in hun samenhang voor de drie middelen samen”.

Wat meer bepaald het derde bezwaar of middel aangaat, is de Raad voor Verkiezingsbetwistingen van oordeel dat de traktatie en de oproep, de verspreiding uitmaken van een geschenk in de zin van artikel 194 van het lokaal en provinciaal kiesdecreet van 8 juli 2011 (hierna: LPKD). Aangenomen wordt “dat, gelet op het doel van de traktatie en de omvang van de aangeboden drank, alsook het gebruik van het populaire internetmedium Facebook om dit aanbod kenbaar te maken, deze handelswijze een onrechtmatigheid uitmaakt die een schending van artikel 194 LPKD inhoudt”.

Bovendien is, volgens de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, de onregelmatigheid van aard een verschuiving in de zetelverdeling teweeg te kunnen brengen:

“Gelet op de zeer hoge score aan naamstemmen die de heer Guy D'haeseleer behaalde, gelet op de naamstemmen op andere lijsten en zijn eigen lijst en gelet op het eerder kleine totaalverschil tussen Forza Ninove en de Open VLD, kan niet ontkend worden dat zijn persoonlijke hoge score heeft geleid tot het hoogste aantal stemmen van diens partij Forza Ninove en dienvolgens tot haar 9 zetels in de gemeenteraad.

Gelet op het hoge cijfer aan naamstemmen van de heer Guy D'haeseleer en de in vergelijking daarmee lagere cijfers aan naamstemmen van kandidaten van de andere partijen die na de heer Guy D'haeseleer het hoogste aantal naamstemmen behaalden, kan het hoge verschil realistisch bekeken verklaard worden door stemplichtigen die in hun stemgedrag werden overtuigd door de belofte op het verkrijgen van (onbeperkte) traktaties en drank.”

Waar “op gerede wijze [dient] te worden aangenomen dat door de begane onregelmatigheid een heel ruim aantal stemmen naar de lijst Forza Ninove en diens kandidaten zijn gegaan”, wijl slechts 28 stemmen van die lijst naar de CD&V-lijst moeten verschuiven opdat er ten nadele van Open VLD een zetel verschuift naar CD&V, is het naar luid van de bestreden beslissing “voor realistisch” te houden “dat de laakbare handeling de zetelverdeling tussen de onderscheiden lijsten heeft beïnvloed”.

IV. Regelmatigheid van de procedure

4. Verzoekers hebben op de memorie van antwoord gereageerd met een brief van 15 januari 2013, met bijlagen.

Belanghebbende partij vraagt dat de brief en de stukken uit de debatten worden geweerd.

5. Van de nieuw bezorgde informatie wordt in dit arrest geen enkel gebruik gemaakt. De vraag van belanghebbende partij mag dan ook zonder gevolg worden gelaten.

V. Onderzoek van het verzoekschrift

A. Eerste middel

Standpunt van verzoeker

6. Verzoekers voeren in een eerste middel aan dat het initiële bezwaarschrift van de belanghebbende partij bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen “geen aanduiding [bevatte] van de identiteit van de bezwaarde(n), noch van zijn/hun woonplaats, terwijl artikel 208, § 3, 3° *juncto* artikel 209 LPKD voorschrijft dat het bezwaar de naam en de woonplaats van de bezwaarde(n) dient te vermelden op straffe van onontvankelijkheid van het bezwaar”. Aldus maakte de belanghebbende partij niet bekend wie gevisieerd was en benadeeld kan worden door het bezwaarschrift. Naar de mening van verzoekers is de Raad voor Verkiezingsbetwistingen op dit punt te welwillend geweest door –“*contra legem*” – zelf het initiatief te nemen om twee bezwaarden te identificeren. Aangezien het initiële bezwaar onontvankelijk is, moet volgens verzoekers het beroep gegrond worden bevonden.

Beoordeling

7. Artikel 208 van het lokaal en provinciaal kiesdecreet schrijft voor:

“§ 1. Het bezwaar moet binnen een termijn van dertig dagen worden ingediend, te rekenen van de dagtekening van het proces-verbaal van de verkiezingen.

[...]

§ 3. Het bezwaar vermeldt:

1° de naam en de woonplaats van de verzoeker. Als de verzoeker woonplaatskeuze doet bij zijn raadsman, wordt dat in het verzoekschrift aangegeven;

2° de handtekening van de verzoeker of zijn raadsman;

3° de naam en de woonplaats van de bezwaarde;

4° de datum van het verzoekschrift;

5° het voorwerp van het bezwaar, met inbegrip van een feitelijke omschrijving van de ingeroepen argumenten.”

8. Volgens het woordenboek, en in zijn gewone, spraakgebruikelijke betekenis, is een “bezwaarde” een persoon die zich bezwaard voelt, die verzet aantekent tegen een maatregel of beslissing. Aldus beschouwd lijkt de vereiste van § 3, 3°, samen te vallen met die van § 3, 1°.

Het is een vaststelling die ertoe noopt de precieze draagwijdte van de term nader na te gaan in het licht van de voorgeschiedenis van het betrokken voorschrift.

9. Tot vóór het decreet van 10 februari 2006 'houdende wijziging van de Gemeentekieswet, gecoördineerd op 4 augustus 1932 [...]' gold inzake de geschillen met betrekking tot de geldigverklaring van de gemeenteraadsverkiezingen het artikel 74 van de gemeentekieswet. Dat voorzag erin dat in eerste aanleg bezwaar moest worden ingediend bij de deputatie met een bezwaar dat, op straffe van verval, onder meer de identiteit en de woonplaats van de “bezwaarde” (in de Franstalige tekst: “*réclamant*”) diende te vermelden.

Overeenkomstig het artikel 3, eerste lid, van het koninklijk besluit van 17 september 1987 'betreffende de procedure voor de bestendige

deputatie in de gevallen waarin deze een rechtsprekende taak vervult' moest het bezwaar schriftelijk worden ingeleid in de vorm van een gedagtekend verzoekschrift, bevattende:

- “1° de namen, de hoedanigheid en de woning of zetel van de verzoekende partij;
- 2° het voorwerp van het beroep of het bezwaar en een uiteenzetting van de feiten en middelen;
- 3° de namen en de woning of zetel van de tegenpartij.”

Voormeld 3° was evenwel niet van toepassing wanneer de deputatie als rechtscollège optreedt in geschillen omtrent de verkiezingen voor de gemeente, zo volgt uit artikel 10 van het koninklijk besluit van 6 september 1988 'tot vaststelling van de nadere regels voor de werking van het college van provinciegouverneurs ingesteld bij artikel 131*bis* van de Provinciewet'.

10. Het voormelde decreet van 10 februari 2006 voorziet in de oprichting, in elke provincie, van een Raad voor Verkiezingsbetwistingen, die in beginsel de bevoegdheden van de deputatie inzake de geschillen omtrent de gemeenteraadsverkiezingen overneemt. Het decreet voegt in de gemeentekieswet een nieuw artikel 85*ter* in, dat nauw overeenstemt met het artikel 74 van de gemeentekieswet en de procedureregeling voor de deputatie (*Parl.St.* VI.Parl. 2005-2006, nr. 637/1, 22, memorie van toelichting).

In navolging van het artikel 74 van de gemeentekieswet bepaalt paragraaf 1, tweede lid, van het artikel 85*ter* onder meer dat het bezwaar bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen tegen de verkiezing de identiteit en de woonplaats van de “bezwaarde” moet vermelden.

Paragraaf 2 neemt uit de voornoemde koninklijke besluiten van 17 september 1987 en 6 september 1988 over dat het bezwaar wordt ingesteld bij wijze van verzoekschrift waarin tenminste een feitelijke omschrijving van de ingeroepen argumenten is opgenomen, dat gedagtekend wordt en vermeldt:

- “1° de naam en woonplaats van de verzoeker. Als woonplaatskeuze wordt gedaan bij de raadsman van de verzoeker, wordt dat in het verzoekschrift

aangegeven;
2° het voorwerp van het bezwaar.”

11. Het decreet van 30 april 2009 'houdende diverse wijzigingen van [...] de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932 [...] wat de regeling van de procedure inzake verkiezingsbezwaren betreft' beoogt onder andere de ontvankelijkheidsvoorwaarden waaraan een verzoekschrift bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen moet voldoen, “overzichtelijker dan voorheen” op te sommen (*Parl.St.* VI.Parl. 2008-2009, nr. 2112/1, 6; memorie van toelichting).

De vereiste in paragraaf 1 van artikel 85ter van de gemeentekieswet – dat het bezwaar de identiteit en de woonplaats van de “bezwaarde” moet vermelden – wordt nu vermeld onder paragraaf 2, eerste lid, luidend:

“Het verzoekschrift vermeldt op straffe van onontvankelijkheid:
1° de naam en de woonplaats van de verzoeker. Wanneer de verzoeker woonplaatskeuze doet bij zijn raadsman wordt dat in het verzoekschrift aangegeven;
2° de handtekening van de verzoeker of van zijn raadsman;
3° de naam en de woonplaats van de bezwaarde;
4° de datum van het verzoekschrift;
5° het voorwerp van het bezwaar, met inbegrip van een feitelijke omschrijving van de ingeroepen argumenten.”

12. Het hiervoor geciteerde artikel 208, § 3, van het lokaal en provinciaal kiesdecreet doet niets anders dan dit hernemen (*Parl.St.* VI.Parl. 2010-2011, nr. 1084/1, 64; memorie van toelichting).

13. Uit het voorgaande blijkt dat de vereiste van de vermelding van de naam en de woonplaats van de bezwaarde teruggaat op de vereiste in het artikel 74, § 1, tweede lid, van de gemeentekieswet dat het bezwaar de identiteit en de woonplaats van de bezwaarde dient aan te geven. En zoals de Raad van State reeds in zijn arresten nr. 52.208 van 13 maart 1995 en nr. 52.268 van 16 maart 1995 mocht opmerken, wordt met de term 'bezwaarde' in genoemd artikel 74, § 1, tweede lid, degene bedoeld die bezwaar inbrengt tegen de verkiezing en niet degene tegen wie het bezwaar is gericht.

De betrokken voorwaarde is dubbelop en valt samen met die van de vermelding van de naam en de woonplaats van de verzoeker.

Waar de Raad van State voorts vaststelt dat het initiële bezwaar van belanghebbende partij de naam en de woonplaats van de (bezwaarde) verzoeker opgeeft, is er bijgevolg reden om het middel te verwerpen.

B. Tweede en derde middel

Standpunt van de partijen

14. Een tweede en derde middel haken in op het initiële derde bezwaar van de belanghebbende partij en de beoordeling ervan door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

In het tweede middel doen verzoekers gelden dat de bestreden beslissing ten onrechte artikel 221 LPKD niet toepast en ten onrechte artikel 194 LPKD wel, of verkeerdelijk, toepast.

Het gewraakte Facebookbericht houdt volgens verzoekers een belofte onder voorwaarde in als bedoeld in artikel 221, eerste lid, LPKD en de aanname ervan door de kiezer maakt een misdrijf uit in de zin van artikel 221, tweede lid. Opdat kan worden aanvaard dat een kiezer het misdrijf pleegde, moet individueel het bewijs daarvan worden geleverd – wat niet gebeurt. De toepasselijkheid van artikel 221 “lijkt” die van artikel 194 uit te sluiten.

De toepasselijkheid van artikel 194 is des te meer uitgesloten aangezien het daarin gaat over geschenken die worden verkocht of verspreid in de periode van drie maanden die aan de datum van de verkiezingen voorafgaan, terwijl het voordeel dat in het Facebookbericht beloofd wordt “noodzakelijk volgt op de stemverrichtingen”.

Bovendien moeten de beloftes van aard zijn om het kiesgedrag te kunnen beïnvloeden. Die kiesbeïnvloeding merken verzoekers “zo al aanwezig, als uiterst miniem” aan: eensdeels wordt de grote verspreiding ervan (“de

sneeuwbalredenering”) betwist; anderdeels menen zij dat de belofte, gelet op de geringe waarde (“een traktatie”), gerelativeerd moet worden. Het zou, aldus verzoekers, van een zeer lage inschatting van de Ninoofse kiezers getuigen “om aan te nemen dat deze hun stemgedrag van één enkele consumptie zouden laten afhangen, en dus een groep van zeer beïnvloedbare kiezers zouden uitmaken, die vanwege een hypothetisch voordeel van hoogstens anderhalve tot twee euro niet meer in staat zouden zijn naar eigen inzicht hun stem uit te brengen”.

In het derde middel voeren verzoekers aan dat een mogelijke zetelverschuiving ten gevolge van de (vaststaande) onregelmatigheden niet bewezen is.

15. In de memorie van antwoord werpt de belanghebbende partij met betrekking tot de betrokken onregelmatigheid in essentie tegen dat de artikelen 194 en 221 LPKD weinig met mekaar van doen hebben en verzoekers niet staven waarom de toepassing van het ene artikel de toepassing van het andere zou uitsluiten, dat artikel 194, 1°, moeilijk anders kan worden ingevuld “dan dat ook het doen van een uitdrukkelijke belofte tijdens de sperperiode om na de verkiezingen een geschenk te geven, niet toegelaten is”, dat het geenszins klopt dat de beïnvloeding door de onregelmatigheid als “uiterst miniem” te beschouwen is, dat het sneeuwbal- en verspreidingseffect via Facebook gigantisch is, en dat de belofte te dezen niet één traktatie of consumptie betreft aangezien is gebleken “dat de heer Guy D'haeseleer de hele avond instond voor de betaling van alle geconsumeerde drank (onbeperkt dus)”.

Aangaande de mogelijke zetelverschuiving meent belanghebbende partij dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het aantal naamstemmen van Guy D'haeseleer ook beïnvloed is door de onregelmatigheden die hij beging. Tevens is zij van oordeel dat het bewijs van een zetelverschuiving ten gevolge van de onregelmatigheid niet vereist is voor een ongeldigverklaring van de verkiezing. Het volstaat dat de onregelmatigheid van die aard is dat ze een verschuiving in de zetelverdeling “kan” teweegbrengen.

Beoordeling

16. Daags vóór de verkiezingen, op 13 oktober 2012, plaatst Guy D'haeseleer, lijsttrekker van Forza Ninove, volgend bericht op Facebook:

“trakteert morgen al wie een foto neemt van zijn stembrief.. met de bolletjes op de juiste plaats natuurlijk ;-) schol!”

Belanghebbende partij brengt daar bezwaar tegen in bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, wegens:

“Gebruik verboden of gereguleerde propagandamiddelen (art 194 lokaal en provinciaal kiesdecreet)
Ongeoorloofde beïnvloeding van de kiezer.”

Volgens vermeld artikel 194 mogen onder anderen de kandidaten geen geschenken of gadgets verkopen of verspreiden tijdens de drie maanden die aan de datum van de verkiezingen voorafgaan.

17. Naar het oordeel van de Raad van State doet het niet ter zake of het besproken Facebookbericht al dan niet de verkoop of verspreiding van een geschenk uitmaakt in de zin van artikel 194 LPKD.

In tegenstelling tot wat, gelet op het artikel 205 LPKD, het geval is om tot de schorsing of de vervallenverklaring van het mandaat van een verkozen kandidaat of van een lijsttrekker te kunnen besluiten, is het voor de ongeldigverklaring van de verkiezing zonder belang of de in het bezwaar aangevoerde onregelmatigheid al dan niet artikel 194 schendt. Blijkens het artikel 204 LPKD is het voor een dergelijke ongeldigverklaring vereist, maar ook voldoende, dat er onregelmatigheden werden begaan die de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten kunnen beïnvloeden.

Dit brengt mee dat indien het Facebookbericht effectief is op te vatten als een ongeoorloofde beïnvloeding van de kiezer, zoals in het bezwaar van belanghebbende partij wordt betoogd, die onregelmatigheid een

ongeldigverklaring kan verantwoorden op voorwaarde dat ze geacht moet worden de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten te hebben kunnen beïnvloeden.

18. Evenmin is het ter zake dienend of het Facebookbericht, en het aannemen door de kiezer van het aanbod of de belofte die erin vervat zou zijn, een inbreuk is op de strafbepaling van het artikel 221.

Eén zaak is het oordeel, dat aan de strafrechter toekomt, of Guy D'haeseleer en eventueel de kiezers die op zijn Facebookbericht zijn ingegaan al dan niet die strafrechtelijke bepaling hebben overtreden en daarvoor een sanctie opgelegd moeten krijgen. Een geheel andere is het of het plaatsen van dit bericht van aard is geweest de kiezers onrechtmatig te beïnvloeden en zulks nog wel zodanig dat het niet is uitgesloten dat indien het bericht niet was gepost, de zetelverdeling tussen de onderscheiden lijsten anders zou zijn geweest. Dat oordeel komt de rechter toe die oordeelt over de geldigheid van de verkiezingen.

Door dit oordeel uit te brengen spreekt de rechter over de geldigheid van de verkiezingen zich niet uit over de strafrechtelijke kwalificatie van de betrokken praktijk, noch eigent hij zich anderszins een bevoegdheid van de strafrechter toe.

19. In zijn Facebookbericht liet de lijsttrekker van Forza Ninove weten dat hij op 14 oktober 2012 zou trakteren aan wie hem met een foto bewees “juist” te hebben gestemd, begrijp: voor hem, minstens voor Forza Ninove.

Voor zoveel de kwestieuze traktatie er uiteindelijk, in de feiten, inderdaad zou zijn op neergekomen dat “de heer Guy D'haeseleer de hele avond instond voor de betaling van alle geconsumeerde drank”, is het hoe dan ook niet iets wat zich op grond van – welbepaald – het Facebookbericht liet voorzien. Het gaat niet op om in het bericht te lezen dat G. D'haeseleer erin aankondigt, niet een drankje aan te bieden, maar een onbeperkte drankpartij te zullen financieren.

Wat het posten van het bericht naar het oordeel van de Raad van State inzonderheid tot een laakbare en verwerpelijke handeling maakt, is de aansporing erin om de uitgebrachte stem te reveleren en aldus een inbreuk te

plegen op het geheim van de stemming. Het plaatsen van het bericht is bijgevolg alleszins een onregelmatigheid. Daaraan zou het feit dat het bericht vooral jolig of ludiek is bedoeld, niets veranderen. In dat geval blijft er sprake zijn van een ongepaste en verontrustende lichtzinnigheid.

20. Zoals evenwel reeds gezien, mag een onregelmatigheid nog zo betreurenswaardig zijn, ze zal alleen een ongeldigverklaring van de verkiezing kunnen verantwoorden indien ze een dusdanige weerslag op de verkiezingen kan hebben gehad dat de zetelverdeling tussen de lijsten erdoor beïnvloed is geworden.

Volgens de eerste rechter, bijgevallen door de belanghebbende partij, is dat het geval. Hij leidt dat af, eensdeels, uit de grote verspreiding van het Facebookbericht en uit de zeer vele naamstemmen op Guy D'haeseleer, wiens “persoonlijke hoge score heeft geleid tot het hoogste totale aantal stemmen van diens partij Forza Ninove en dienvolgens tot haar 9 zetels in de gemeenteraad” en, anderdeels, uit het feit dat slechts 28 stemmen van de lijst Forza Ninove naar de lijst van CD&V dienen te verschuiven opdat er een zetelverschuiving zou plaats hebben.

De Raad van State deelt die mening niet. Naar zijn oordeel is het niet aannemelijk dat anno 2012 het vooruitzicht van een zo gering voordeel als een gratis drankje dermate op een kiezer inwerkt dat hij niet langer in volle vrijheid en onafhankelijkheid zijn stem kan uitbrengen, maar ertoe gebracht wordt die stem te geven aan (een kandidaat van) een lijst die nog niet reeds zijn voorkeur had. Dit wordt alleen maar kracht bijgezet door de vaststelling dat deze kiezer, wil hij ook werkelijk getrakteerd worden, eerst nog in het stembokje een foto van zijn stembrief zou dienen te nemen en zich vervolgens daarmee zou moeten gaan aanbieden op een plek die niet eens nader gepreciseerd wordt.

Eerder komt het hele bericht voor een soort van *inside joke* te zijn, die zich wezenlijk richt tot de reeds overtuigde sympathisanten.

Wat ook het effect van de besproken deplorabele demarche mag zijn geweest op de verdeling van de stemmen over de verschillende kandidaten van de lijst Forza Ninove zelf, het is volgens de Raad van State niet in redelijkheid aannemelijk dat de door Guy D'haeseleer onder voorwaarden in het vooruitzicht gestelde traktatie, voor enige kiezer die het Facebookbericht onder ogen zou hebben gekregen, de decisieve reden kan zijn geweest om de lijst Forza Ninove boven de andere te verkiezen.

21. Dat het ongeloofwaardig is dat het Facebookbericht van invloed is geweest op de verdeling van de stemmen over de verschillende lijsten, vindt zelfs enige bevestiging in wat de belanghebbende partij zelf schrijft in de memorie van antwoord.

Daarin wordt benadrukt hoe bijzonder hoog wel het aantal naamstemmen is dat Guy D'haeseleer behaalde: in vergelijking met de verkiezingsuitslag van het jaar 2006 behaalt hij “maar liefst 54 procent (!) meer naamstemmen”, terwijl de op één na populairste verkozene van de partij, W. S., maar met 13 procent vooruitgaat, “wat in dezelfde lijn ligt van wat de partij Forza Ninove vooruit gaat” (12 procent).

Met andere woorden mag dan wel Guy D'haeseleer een uitzonderlijke score hebben behaald, finaal is de vooruitgang van de lijst Forza Ninove in haar geheel beschouwd niet groter dan de vooruitgang die W. S., boekte, zonder een kwalijk Facebookbericht te posten.

22. Nu het naar het oordeel van de Raad van State niet is aan te nemen dat het manoeuvre van Guy D'haeselaar van aard is om kiezers die nog niet van plan zijn op hem of Forza Ninove te stemmen, aan te drijven dat alsnog te doen, ten nadele van de andere lijsten, heeft de eerste rechter ten onrechte op grond van dat manoeuvre, op zich beschouwd en in samenhang met de twee andere bezwaren die belanghebbende partij aanvoerde, beslist tot de ongeldigverklaring van de verkiezing te Ninove.

Het betrokken derde bezwaar van de belanghebbende partij kan niet deze ongeldigverklaring wettigen. De besproken middelen zijn in die mate gegrond.

Is er bijgevolg reden om de bestreden beslissing van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen te vernietigen, het belet niet dat de verkiezing te Ninove – overeenkomstig de overwegingen in het arrest nr. 22.998 van 3 maart 1983 – eventueel toch nog ongeldig dient te worden verklaard op grond van de twee andere bezwaren die de belanghebbende partij eveneens voor de Raad voor Verkiezingsbetwistingen heeft aangevoerd, maar die door deze werden verworpen en die belanghebbende partij, zoals blijktens de memorie van antwoord het geval is, voor de Raad van State, heeft hernomen.

VI Aanvullend onderzoek van het initiële bezwaarschrift

A. Eerste bezwaar

23. Belanghebbende partij bekritiseert in zijn bezwaar van 13 november 2012 in de eerste plaats dat het stembureau 24 om 13 uur werd gesloten, toen nog ongeveer 150 kiesgerechtigden stonden aan te schuiven. De stemming kon pas worden voortgezet nadat de politie en de vrederechter ter plaats kwamen. Inmiddels echter waren reeds veel kiesgerechtigden naar huis gegaan. Waar het aantal kiezers dat niet gestemd heeft voor het ganse grondgebied van Ninove 6,99 % bedraagt, ligt dat percentage voor wat specifiek stembureau 24 betreft, 1,91 % hoger.

24. De eerste rechter valt bij dat “inderdaad een onregelmatigheid [werd] begaan”. Na becijferd te hebben dat die 1,91 %, zijnde dit gedeelte van het percentage niet-uitgebrachte stemmen in het stembureau 24 dat hoger ligt dan het gemiddelde, hoogstens op vijftien stemmen kan neerkomen, besluit de eerste rechter evenwel dat bezwaarlijk kan worden aangenomen dat de begane onregelmatigheid op zich genomen van die aard is dat ze de zetelverdeling kan beïnvloeden. Immers bedraagt de kleinst mogelijke stemmenverschuiving van de ene partij naar een andere partij om een zetelverschuiving mogelijk te maken, 28 stemmen.

25. Belanghebbende partij voert in haar memorie van antwoord geen enkel element aan dat die conclusie kan ontkrachten.

Evenmin spreekt zij ter terechtzitting het verslag van de auditeur tegen in zoverre deze zich, mede op grond van bijkomend ingewonnen verklaringen van de vrederechter en de commissaris van politie, aansluit bij de zienswijze van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

26. Naar de mening van de Raad van State is de eerste rechter op goede grond tot het oordeel gekomen dat het eerste bezwaar op zich genomen niet de ongeldigverklaring van de verkiezing verantwoordt. Er is geen reden om het anders te zien.

Het eerste bezwaar wordt verworpen.

B. Tweede bezwaar

27. In een tweede bezwaar in haar bezwaarschrift bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen klaagt belanghebbende partij aan dat op verkiezingsdag een wagen speciaal bij de ingang van de stembureaus 26, 27 en 28, op minder dan één meter, stond geparkeerd met daarop “een reclameadvertentie met fotografische voorstelling en opschrift” van de CD&V-kandidate K. D. Dit is in strijd met artikel 3 van het besluit van 20 april 2012 van de Vlaamse regering 'houdende de algemene regels voor het aanbrengen van verkiezingsaffiches'.

28. In de bestreden beslissing oordeelt de eerste rechter “dat er een onregelmatigheid heeft plaats gevonden”, maar dat de belanghebbende partij “niet voldoende aannemelijk maakt dat de begane onregelmatigheid op zich van die aard was om de zetelverdeling te beïnvloeden”. Meer bepaald wordt vastgesteld dat in telbureau G13 de stemmen uitgebracht in stembureaus 26, 28 en 32 werden geteld en dat de betrokken CD&V-kandidate daar 12 naamstemmen haalde “wat in de lijn ligt van wat aan naamstemmen voor haar werd opgetekend in de andere telbureaus”. In telbureau G1, waar de stemmen werden geteld van stembureau 27, benevens ook die van stembureau 36, behaalde zij weliswaar 43 naamstemmen, maar in telbureau G5 liet zij zelfs 49 naamstemmen optekenen.

29. Belanghebbende partij brengt geen enkel gegeven bij dat aan de juistheid van dit oordeel doet twijfelen.

Overigens stelt de Raad van State vast dat, zelfs in de als volstrekt irrealistisch uit te sluiten veronderstelling dat de CD&V-kandidate ál haar 55 naamstemmen geteld in de telbureaus G13 en G1 te danken zou hebben aan de onregelmatige publiciteit en dat die stemmen zonder de begane onregelmatigheid alle naar eenzelfde andere lijst zouden zijn gegaan, dan nog geen enkele van die andere lijsten een bijkomende zetel zou hebben gewonnen. Ook niet als bovenop deze 55 naamstemmen tevens rekening zou worden gehouden met het maximale effect van de in het eerste bezwaar aangevoerde onregelmatigheid (15 stemmen). Om een zetel meer te verkrijgen, behoeft Open VLD immers nog 839 stemmen, N-VA 236 stemmen, sp.a-Groen 506 stemmen en Forza Ninove 89 stemmen.

Ook dit bezwaar wordt verworpen.

BESLISSING

De Raad van State vernietigt de beslissing van 17 december 2012 van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen in de provincie Oost-Vlaanderen waarbij de gemeenteraadsverkiezing van 14 oktober 2012 te Ninove ongeldig wordt verklaard en, opnieuw recht doende, verworpt het bezwaar dat Rudy Corijn tegen deze gemeenteraadsverkiezing indiende.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 februari 2013, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Lust,	staatsraad,
Geert van Haegendoren,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Dierk Verbiest